

Lecția culturii asumate

Ion Stoica,

Informație și cultură.

Sinteze. Reflecții. Atitudini,

Prefață de Gheorghe Buluță,

București, Editura Tehnică, 1997, 227p.,

Colecția Bibliotheca Bibliologica.

Mișcându-se cu dezinvoltură într-un spațiu cultural amplu, autorul oferă unghiuri diferite de înregistrare a aceluiași fenomen. Trecerea de la abstractul teoriei spre studiul aplicativ se produce cu ușurință, trădând o mobilitate intelectuală pe care puțini specialiști în domeniul științei informării o au astăzi la noi. Nimic nu scapă ochiului atent al cercetătorului de o viață al cărților și structurilor documentare, preocupat să analizeze raportul marilor personalități cu cartea și biblioteca*, dar și responsabilitatea mass-mediei** ; istoria bibliotecilor românești***, dar și impactul informației în societatea contemporană****; elogiind cartea cu dragoste de carte***** sau evocând figuri reprezentative ale istoriei disciplinei*****. Dar impactul cel mai puternic par să-l producă studiile care evocă nu numai deschiderea teoretică ci și eforturile unei deja îndelungate cariere profesionale de înființare a unui domeniu mereu supus nepăsării sociale și inerției interioare profesiei, cel al științei informării*****. Vocația didactică în sens înalt a autorului iese în evidență în permanentul efort de a trece de la înregistrarea și comentarea tendințelor dinamice ale domeniului pe plan internațional la surprinderea critică a realităților românești. Modernitatea este văzută ca un proces în care demersul practic trebuie să aibă la bază o veritabilă (re)voluție intelectuală. Provocării aduse de

suprafluxul de informații, de impactul noilor tehnologii asupra traseelor informaționale, de dinamica generatoare de haos a modificărilor produse în lumea documentelor și a structurilor documentare tradiționale, de nevoile unei societăți devenite devoratoare de informații, autorul îi răspunde prin apelul la reflecția atentă asupra fenomenului. Decizia opțiunilor, din care unele sunt repetate cu stăruință (și, ieșind din sfera recenziei, cu puțin ecou în lumea biblioteconomică românească), cum ar fi obligația cooperării, necesitatea de a introduce o gândire sistemică asupra domeniului, ruperea structurilor documentare din tiparele unor structuri anacronice, incapabile să mai facă față ritmurilor schimbării, are la bază racordarea la curente de gândire internaționale dar și ancorarea în practica domeniului.

Nu credem a fi întâmplătoare încheierea lirică a volumului, ci felul în care autorul ne sugerează (muștrător?) că a trăi cultura în seamnă a-ți trăi cultura propriului timp, a-ți asuma disconfortul modernității, a pregăti prezentul să devină la rândul său, cândva, un trecut elogiabil.

* Biblioteca lui Titu Maiorescu, p. 98; Cărțile lui Eminescu, p.110; Lucian Blaga, cititoru, p.123; Mihai Eminescu și pasiunea cărții, p. 131; Titu Maiorescu și tehnica muncii intelectuale, p. 137; Glasuri românești într-un muzeu al cuvântului, la Paris, p. 218.** Răspunderea modernității, p. 62.

*** Din istoria bibliotecilor de învățământ superior din România, p.166; Biblioteca Centrală Universitară - Rediviva, p. 207.; Veacul cărților, p. 214.

**** Societate și informație, p. 16; Informație și democrație, p.24; Informație și cultură, p.48; universul informațional, p. 9

*****Laudă cărții, p. 68; Universul cărții, p. 81; A iubi cărțile, p. 121; Carte frumoasă, p. 141; Să citim poezie!, p.225; Biblioteca personală, p. 149.

***** Preocupări bibliologice în activitatea lui Tudor Vianu, p. 85; Mircea Tomescu și maturitatea bibliologiei românești, p. 192; Mircea Tomescu - profesorul, p. 201

***** Transferul de informații, p. 13; Informație și formație, p. 27; Informație și comportament, p. 34; Informație și perspectivă, p. 38; Procese unitare, p. 53; Informație și cooperare, p. 58; În sfera integrării, p. 157; Bibliotecile și patrimoniul cultural, p. 161

O continuare așteptată

Bibliografia românească modernă (1831 - 1918),

vol. 4 (R-Z), Biblioteca Academiei Române,

Prefață de Gabriel Ștrempel, București,

Editura Academiei Române, 1996, 871p.

Ultimul volum apărut din Bibliografia românească modernă (1831- 1918) încheie corpusul fundamental al bibliografiei, organizat alfabetic. Ceea ce ar fi trebuit să fie un eveniment cultural de însemnătate, dar intrând într-un firesc al vieții intelectuale, devine la noi un eveniment excepțional. Între ignoranța și nepăsarea guvernanților (vechi și noi) și vina celor care ar trebui să se constituie într-o conștiință critică a societății, soarta patrimoniului nostru cultural și a memoriei noastre spirituale pare pecetluită. Din planul național bibliografic, conceput de Ion Bianu, la sfârșitul secolului trecut, rămân încă prea multe de făcut. Dar cum poate rezista conștiința unei națiuni fără înregistrarea propriului trecut cultural? Bazându-ne mai degrabă pe eroismul individual al unor cărturari de excepție, de la vârfurile culturale la citori anonimi, reprezentăm imaginea paradoxală a unei națiuni cu aere de civilizație, care nu e în stare să-și înregistreze propriul trecut. Mari în pretenții și mult mai modești în realizări, oferim celorlalți, prin acțiunile noastre, o față cu totul diferită de cea pe care o construiesc discursurile oficiale și declarațiile de complezență. Istoria bibliografiei românești suferă de